

รำลึกพระคุณ ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์บุญรักษ์ กาญจนะโกคิน

รูปที่ 1. ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์บุญรักษ์ กาญจนะโกคิน ยืนอยู่ข้างสระบัวภายในสวนบุญรักษ์⁽¹⁾

นับตั้งแต่ก่อตั้งคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ และสืบเนื่องต่อมาเป็นคนคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปัจจุบัน ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์บุญรักษ์ กาญจนะโกคิน หรือท่านอาจารย์หมอบุญรักษ์ กาญจนะโกคิน ได้เข้ารับราชการในสถาบันแห่งนี้ในฐานะอาจารย์กายวิภาคศาสตร์ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2490 โดยสอนศิษย์แพทย์จุฬาฯ ตั้งแต่นั้น 1 ท่านอาจารย์หมอบุญรักษ์ เป็นผู้หนึ่งที่สืบบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคณะแพทยศาสตร์ จุฬาฯ ด้วยระยะเวลายาวนาน ครอบคลุมทั้งท่านเกษียณอายุราชการ แม้ภายหลังจากเกษียณอายุราชการแล้ว ท่านอาจารย์ได้อุทิศตนและทุ่มเทในการสอนตลอดมาอย่างต่อเนื่อง ผู้เขียนได้มีโอกาสเป็นลูกศิษย์ของท่าน

อาจารย์ ในปีพ.ศ. 2532 ยังจำได้ดีว่าท่านอาจารย์สอนเก่งใจดี เปี่ยมด้วยเมตตากรุณาและอดทน มีปณิธานแน่วแน่ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ลูกศิษย์ทุกคนอย่างไม่ว่าจักเหน็ดเหนื่อย ท่านตั้งใจแนะนำสั่งสอนอย่างเต็มความสามารถ ช่วยค้นหาและอธิบายกล้ามเนื้อ หลอดเลือด เส้นประสาท และอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายให้แก่บรรดาเหล่านิสิตแพทย์และนักศึกษาพยาบาลในช่วงโมงเรียนปฏิบัติการมหากายวิภาค (Lab gross anatomy) อย่างละเอียด บนร่างอาจารย์ใหญ่ ทำให้เรื่องยากกลายเป็นเรื่องที่น่าสนใจได้ง่ายด้วยน้ำเสียงดังและชัดเจน ตลอดจนสอดแทรกปรัชญาเพื่อการดำรงตนเป็นแพทย์ที่ดี ท่านเคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชากายวิภาคศาสตร์ ระหว่างปีพ.ศ. 2511 – 2522 และเคยดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ

ประชุมวิชาการ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ และเป็นหนึ่งในผู้ก่อตั้งชมรมกายวิภาคศาสตร์แห่งประเทศไทย

ศิษย์แพทย์จุฬาลงกรณ์ 60 ทุกคนคงจำได้ดีว่าด้านข้างของตึกหลังเก่า “ตึกกายวิภาคศาสตร์” มีสวนเล็ก ๆ ที่ได้มีไปด้วยแมกไม้ ต้นไม้นานาพรรณอันร่มรื่นสวนดังกล่าวชื่อว่า “สวนบุญรักษ์” อันเป็นเกียรติแด่คุณครูบุญรักษ์ กาญจนะโกคิน สวนบุญรักษ์นี้ใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของบุคลากรและคนทั่วไป รวมทั้งนิสิตแพทย์และนักศึกษาพยาบาลในยุคสมัยนั้น ได้มานั่งอ่านหนังสือทบทวนตำราและพบปะกันในสวนบุญรักษ์นี้ ภายในสวนบุญรักษ์ยังมีสระบัวตรงหัวมุมสวน (รูปที่ 1) ซึ่งมีป้ายชื่อสวนบุญรักษ์และประติมากรรมโลหะอยู่ในสระบัว ภายใต้กิ่งโมกและกอเตยอยู่ตรงทางเข้าสวนบริเวณสี่แยก ซึ่งเป็นตำแหน่งสามแยกบริเวณมุมตึกและด้านข้างอาคารแพทย์พัฒนา และเชื่อมกับอาคารจอดรถในปัจจุบัน

ทั้งชีวิตและจิตใจของคุณครูบุญรักษ์ ได้ทุ่มเทให้กับการทำงานที่คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ ท่านเป็นครูผู้สร้างศิษย์ สร้างแพทย์นับไม่ถ้วน ทำทุกวิถีทางเพื่อให้ลูกศิษย์ได้วิชาความรู้ไปเป็นแพทย์ที่ดีในอนาคต ท่านได้จากไปอย่างสงบในเช้าวันเสาร์ที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 สิริอายุรวม 93 ปี แม่ในวาระสุดท้ายของชีวิตท่านก็ยังทำหน้าที่ครูอย่างดีที่สุด ด้วยการอุทิศร่างกายของท่านไว้เพื่อให้ นิสิตแพทย์ได้ศึกษา ท่านได้อุทิศตนเป็นครูแพทย์ด้วยจิตวิญญาณอย่างแท้จริง เป็นแบบอย่างแห่งคุณครูผู้อุทิศตนทั้งในด้านวิชาการและด้านคุณธรรมแห่งการดำรงตน ท่านถือเป็นปูชนียอาจารย์ทางกายวิภาคศาสตร์ คุณงามความดีของคุณครูบุญรักษ์ กาญจนะโกคิน ยังคงจารึกอยู่ในใจของศิษย์แพทย์จุฬาลงกรณ์ ทุกคนตลอดไป

เอกสารอ้างอิง

1. ฉลองครบรอบ 72 ปี ศ.นพ. บุญรักษ์ กาญจนะโกคิน 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2539